

MINISTERSTVO FINANCÍ
Praha 1, Letenská 15

V Praze dne 24. října 2023
Č. j. MF-28466/2023/4801-5

SMĚRNICE č. 11/2023
ministra financí

Věc: Ochrana oznamovatelů

Čl. 1

Předmět úpravy

Tato směrnice upravuje:

- a) příslušnost, postavení, oprávnění a povinnosti osoby určené (dále jen „příslušná osoba“) v Ministerstvu financí (dále jen „ministerstvo“) k přijímání a vyřizování oznámení o možném protiprávním jednání podle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „zákon o ochraně oznamovatelů“),
- b) práva a povinnosti osoby, proti které oznámení o možném protiprávním jednání podle zákona o ochraně oznamovatelů (dále jen „oznámení“) směřuje (dále jen „dotčená osoba“), a
- c) povinnosti představeného, státního zaměstnance, jiného zaměstnance a osoby vykonávající odbornou praxi nebo stáž na ministerstvu při přijímání a vyřizování oznámení (dále jen „osoba zúčastněná na prošetřování“).

Čl. 2

Příslušnost a působnost

1. Příslušná osoba přijímá a vyřizuje pouze oznámení, které podal zaměstnanec v pracovním, služebním nebo jiném obdobném poměru k ministerstvu nebo osoba vykonávající na ministerstvu dobrovolnickou činnost, odbornou praxi nebo stáž (dále jen „oznamovatel“).
2. Oznámení obsahuje informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít na ministerstvu, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem zaměstnání, dobrovolnické činnosti, odborné praxe nebo stáže na ministerstvu, a které
 - 2.1. má znaky trestného činu,
 - 2.2. má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
 - 2.3. porušuje zákon o ochraně oznamovatelů, nebo
 - 2.4. porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti
 - a) finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - b) daně z příjmů právnických osob,
 - c) předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - d) ochrany spotřebitele,
 - e) souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 - f) bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - g) ochrany životního prostředí,
 - h) bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - i) radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - j) hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 - k) ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,

- l) ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - m) ochrany finančních zájmů Evropské unie¹, nebo
 - n) fungování vnitřního trhu² včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.
3. Oznámení musí obsahovat údaje umožňující určit totožnost oznamovatele. Anonymní oznámení nejsou ministerstvem vyřizována.
4. Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti oznamovatele jsou pravdivé. Oznámení nemusí obsahovat údaje podle věty první, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je z úřední evidence³ příslušné osobě známa.
5. Za oznámení podle odstavce 1 se nepovažuje část oznámení, která obsahuje:
- 5.1. informace, jejichž oznámení by mohlo bezprostředně ohrozit
 - a) svrchovanost, územní celistvost a demokratické základy České republiky,
 - b) vnitřní pořádek a bezpečnost,
 - c) ve větším rozsahu životy a zdraví osob,
 - d) ochranu informací o veřejných zakázkách v oblasti obrany nebo bezpečnosti, ledaže je zadávání těchto zakázek upraveno předpisem Evropské unie⁴,
 - e) plnění mezinárodních závazků v oblasti obrany,
 - f) významné bezpečnostní operace,
 - g) bojeschopnost ozbrojených sil České republiky, nebo
 - 5.2. informace o činnosti zpravodajských služeb České republiky,
 - 5.3. informace, jejichž oznámení by představovalo porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost duchovních v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo práva obdobného zpovědnímu tajemství⁵.

Čl. 3

Postavení příslušné osoby

- 1. Příslušnou osobu určuje a její určení ruší státní tajemník.
- 2. Příslušné osobě nelze udělovat pokyny, ani její činnost jinak ovlivňovat způsobem, který by mařil nebo ohrožoval její řádný výkon. Kontrola řádného výkonu činnosti příslušné osoby nadřízeným představeným nebo nadřízeným vedoucím zaměstnancem není

¹ Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie.

² Článek 26 odst. 1 a 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

³ Viz § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Například směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES.

⁵ § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.

za současného zachování požadavku nestrannosti a důvěrnosti informací souvisejících s oznámením podle tohoto vnitřního předpisu první větou dotčena.

3. Příslušná osoba bezodkladně předá oznámení k vyřízení jiné příslušné osobě, lze-li vzhledem k jejímu poměru vůči oznamovateli nebo k informacím uvedeným v oznámení důvodně pochybovat o její nestrannosti.
4. Pokud nelze oznámení předat k vyřízení jiné příslušné osobě, uvědomí o této skutečnosti příslušná osoba oznamovatele a poučí ho o právu podat oznámení prostřednictvím vnějšího oznamovacího systému v působnosti Ministerstva spravedlnosti.

Čl. 4 **Přijímání oznámení**

1. Oznámení lze učinit
 - 1.1. v listinné podobě zasláním na adresu sídla ministerstva s označením „Neotvírat – pouze k rukám příslušné osoby“ nebo vhozením do schránky umístěné v budově B ministerstva na adrese Letenská 15, 118 01 Praha 1,
 - 1.2. elektronicky do zřízené schránky pro elektronickou poštu na adresu vos@mfcz.cz,
 - 1.3. ústně před příslušnou osobou, která o takovém oznámení vyhotoví protokol,
 - 1.4. ústně prostřednictvím telefonního rozhovoru s příslušnou osobou se zvukovým záznamem, pokud oznamovatel vysloví s jeho pořízením souhlas.
2. Dojde-li na podatelnu ministerstva oznámení podle odstavce 1 bodu 1.1., podatelna mu přidělí jednoznačný identifikátor (PID) a bezodkladně jej postoupí příslušné osobě, aniž by oznámení otevřela.
3. Na žádost oznamovatele přijme příslušná osoba oznámení osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal. Nelze-li lhůtu dodržet z důvodů na straně oznamovatele, poznamená příslušná osoba tuto skutečnost do spisu.

Čl. 5 **Vyřizování oznámení**

1. Příslušná osoba bezodkladně písemně vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení, nejdéle však do 7 dnů ode dne přijetí oznámení. Věta první se nepoužije, jestliže je zřejmé, že by takovým postupem byla prozrazena totožnost oznamovatele anebo jestliže o to oznamovatel požádal.
2. Příslušná osoba posoudí důvodnost informací uvedených v oznámení a písemně vyrozumí oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím. Věta druhá odstavce 1 se použije obdobně.
3. Pokud oznámení neobsahuje všechny potřebné informace či údaje, vyzve příslušná osoba oznamovatele k jejich doplnění.

4. Není-li při posuzování důvodnosti zjištěno protiprávní jednání podle čl. 2 odst. 2, poučí příslušná osoba oznamovatele ve lhůtě podle odstavce 2 o právu podat oznámení Ministerstvu spravedlnosti a příslušnému orgánu veřejné moci.
5. Je-li při posuzování důvodnosti zjištěno možné protiprávní jednání, příslušná osoba, je-li to možné s ohledem na zachování důvěrnosti totožnosti oznamovatele a osoby uvedené v § 4 odst. 2 zákona o ochraně oznamovatelů (dále jen „další osoba“), bez zbytečného odkladu navrhne státnímu tajemníkovi opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu.
6. Příslušná osoba písemně vyrozumí oznamovatele o výsledku každé fáze vyřizování oznámení bezprostředně po tom, co byla ukončena, nejdéle však do 90 dnů ode dne přijetí oznámení. Kromě výsledku posouzení důvodnosti informací uvedených v oznámení informuje zejména o
 - 6.1. ochraně, která oznamovateli na základě podaného oznámení náleží,
 - 6.2. zjištěném protiprávním jednání,
 - 6.3. navržených preventivních nebo nápravných opatřeních a důvodech jejich navržení,
 - 6.4. přijatých preventivních nebo nápravných opatřeních a jejich důvodnosti, byla-li ve lhůtě podle tohoto odstavce přijata, a
 - 6.5. jiném způsobu vyřízení oznámení.
7. Dojde-li oznámení, jež má přijímat a vyřizovat příslušná osoba, jiné osobě nebo organizačnímu útvaru ministerstva, bezodkladně musí být postoupeno k vyřízení příslušné osobě⁶, a to způsobem, který zajistí zachování důvěrnosti obsahu oznámení i totožnosti oznamovatele.
8. Dojde-li příslušné osobě podání, které není oznámením, vyrozumí o tom oznamovatele.
9. Tímto předpisem není dotčena povinnost příslušné osoby podle zvláštních právních předpisů⁷.

Čl. 6

Evidence a uchovávání oznámení

1. Příslušná osoba vede v elektronické podobě evidenci údajů o přijatých oznámeních dle § 21 zákona o ochraně oznamovatelů, a to v rozsahu
 - 1.1. datum přijetí oznámení,
 - 1.2. jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li jí tyto údaje známy,
 - 1.3. shrnutí obsahu oznámení a identifikace dotčené osoby, je-li jí její totožnost známa,
 - 1.4. datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou a jeho výsledek,
 - 1.5. navržená a přijatá preventivní nebo nápravná opatření.

⁶ Seznam příslušných osob je uveden na <https://www.mfcr.cz/cs/ministerstvo/protikorupcni-opatreni/prosetrovatel-mf-a-oznameni-porusení-pra>.

⁷ § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a § 73 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

2. Příslušná osoba uchovává oznámení a dokumenty související s oznámením po dobu 5 let ode dne přijetí oznámení⁸.
3. Do evidence podle odstavce 1 má přístup pouze příslušná osoba.

Čl. 7

Zpracování osobních údajů

1. Výkon práva na přístup k osobním údajům podle čl. 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) lze subjektu údajů v souladu s čl. 23 tohoto nařízení umožnit pouze za předpokladu, že bude zachována důvěrnost totožnosti oznamovatele a dalších osob uvedených v oznámení.
2. Žádost o přístup k osobním údajům týkající se oznámení předá oddělení Organizační a ochrana osobních údajů k vyřízení příslušné osobě.
3. Zjistí-li příslušná osoba, že v souvislosti s oznámením nejsou žádné údaje vedeny nebo že se uplatní výjimka z povinnosti takovou informaci poskytnout, žádost bez dalšího odloží. O vyřízení žádosti informuje příslušná osoba oddělení Organizační a ochrana osobních údajů.

Čl. 8

Ochrana oznamovatele a dalších osob

1. Odvetným opatřením se rozumí jednání nebo jeho opomenutí v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo další osobě může způsobit újmu. Při splnění těchto podmínek se odvetným opatřením rozumí zejména činnosti uvedené v § 4 odst. 1 zákona o ochraně oznamovatelů.
2. Ochrany před odvetným opatřením se nemůže domáhat osoba, která podala vědomě nepravdivé oznámení.
3. Měl-li oznamovatel oprávněné důvody se domnívat, že oznámení bylo nezbytné pro odhalení porušení podle čl. 2 odst. 2, nepovažuje se oznámení za porušení bankovního tajemství, smluvní povinnosti mlčenlivosti, povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu⁹ ani povinnosti zachovávat mlčenlivost podle právních předpisů upravujících práci nebo jinou obdobnou činnost, s výjimkou povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) až d) zákona o ochraně oznamovatelů.
4. Oznámení a jednání oznamovatele nebo další osoby v souvislosti se zjišťováním informací, které se později staly obsahem oznámení, se nepovažuje za porušení smluvní nebo zákonné povinnosti, s výjimkou případů, kdy je jednáním v souvislosti se zjišťováním takových informací spáchán trestný čin; to neplatí, pokud oznamovatel nebo další osoba neměli

⁸ Spisový řád Ministerstva financí.

⁹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

oprávněný důvod se domnívat, že oznámení bylo nezbytné pro odhalení porušení podle čl. 2 odst. 2. Tím není dotčeno ustanovení odstavce 3.

Čl. 9

Oprávnění příslušné osoby

1. Příslušná osoba je při posuzování důvodnosti oznámení oprávněna
 - 1.1. požadovat prokázání totožnosti dotčené osoby nebo osoby zúčastněné na prošetřování předložením služebního průkazu nebo jiného zaměstnaneckého identifikačního průkazu,
 - 1.2. požadovat sdělení údajů a předložení nebo zpřístupnění listin, audiovizuálních a digitálních záznamů a jiných věcí, které mohou souviset s oznámením,
 - 1.3. pořizovat si z předložených nebo zpřístupněných listin elektronické obrazy, výpisy, opisy nebo kopie,
 - 1.4. pořizovat si kopie předložených nebo zpřístupněných audiovizuálních a digitálních záznamů,
 - 1.5. pořizovat se souhlasem dotčené osoby nebo osoby zúčastněné na prošetřování zvukový nebo obrazově zvukový záznam jejich ústního projevu,
 - 1.6. vstupovat do všech prostor v ministerstvu, které mohou souviset s oznámením.
2. Příslušná osoba je při prošetřování dále oprávněna požadovat od dotčené osoby nebo od osoby zúčastněné na prošetřování ústní vysvětlení, jehož podání mohou odmítnout. O průběhu a obsahu vysvětlení sepíše příslušná osoba záznam, nebo pořídí zvukový nebo obrazový záznam, pokud s tím osoba podávající vysvětlení souhlasí. Záznam podepisuje příslušná osoba a osoba, která vysvětlení poskytl.
3. Příslušná osoba je dále oprávněna požadovat od zaměstnanců ministerstva v přiměřené lhůtě zpracování písemného odborného stanoviska ke skutkovým a právním otázkám souvisejícím s oznámením.

Čl. 10

Povinnosti příslušné osoby

1. Příslušná osoba vykonává svou činnost osobně.
2. Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti nestranně.
3. Příslušná osoba zachovává důvěrnost totožnosti oznamovatele i další osoby, jakož i informací, které by k odhalení jejich totožnosti mohly vést; to neplatí, udělí-li k postupu, který by mohl ohrozit zachování důvěrnosti totožnosti, oznamovatel nebo další osoba písemný souhlas.
4. Příslušná osoba může nezbytně širokému okruhu jiných osob odhalit totožnost dotčené osoby tehdy, je-li to nezbytné k řádnému prošetření informací uvedených v oznámení nebo k navržení nebo uložení preventivního nebo nápravného opatření.
5. Příslušná osoba rovněž zachovává důvěrnost informací, jejichž prozrazení by mohlo zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení, zejména řádné prošetření informací uvedených v oznámení a předejití nebo nápravu protiprávního stavu.

6. Informace a osobní údaje, o kterých se zachovává důvěrnost, neposkytuje příslušná osoba ani na základě žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím¹⁰.

Čl. 11

Kontrola

Kontrolu plnění této směrnice vykonává odbor Kancelář státního tajemníka.

Čl. 12

Společná ustanovení

1. Dotčená osoba a osoba zúčastněná na prošetřování jsou povinny umožnit příslušné osobě výkon jejích oprávnění, nestanoví-li tato směrnice jinak.
2. Důvěrnost podle této směrnice je povinna zachovávat každá osoba, která k chráněné informaci nebo osobnímu údaji získá přístup.
3. Ostatní postupy podle Spisového řádu Ministerstva financí nejsou touto směrnicí dotčeny.

Čl. 13

Účinnost

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem zveřejnění.

Ing. Zbyněk Stanjura v. r.
ministr financí

¹⁰ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.